

HANS VOORHOEVE

IN HERINNERING

Dunne Bierkade (foto Piet Gispen)

Een van de bestuursleden van het eerste uur van de Vrienden van Den Haag was uitgever Hans Voorhoeve (1910-1995), hoeder van de Haagse monumenten. Zijn zoon Michiel denkt in dit artikel terug aan zijn vader. Michiel Voorhoeve was in de jaren '80 zeven jaar lang bestuurslid van de Vrienden. In de jaren '90 was hij samen met Hermance Schaepman bestuurslid van de Haagse Stichting Milieuverbetering. Michiel is actief op het gebied van erfgoedbehoud.

In het palet van de leden van het eerste bestuur van de Vrienden nam Hans Voorhoeve in zoverre een bijzondere

plaats in, dat hij zich enerzijds al meer dan 25 jaar in het publieke debat mengde over het behoud van Haags stedenschoon, maar anderzijds al jarenlang de daad bij het woord wist te voegen door geheel tegen de tijdgeest in een verpauperde 17^e-eeuwse gracht (Dunne Bierkade) op te knappen. Die tijdgeest veranderde begin jaren '70, en met de oprichting van de Vereniging Vrienden van Den Haag liep de stad zelfs twee jaar voor op Amsterdam waar in 1975 de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad in het leven werd geroepen. Het bestuur van de nieuwe Vereniging Vrienden van Den Haag vormde een

dynamisch gezelschap, waarvan Hermance Schaepman het activistische boegbeeld was. Menig wethouder dook weg bij het ontwaren van Hermance op een gemeentelijke receptie. Sommige journalisten ook wel, zoals destijds sterreporter Lex Dalen Gilhuys van de Haagsche Courant. Want Hermance liet niet los voordat er een toezegging kwam dat er aan een bepaald onderwerp aandacht zou worden besteed in de kolommen van de krant. Wat dus vaak gebeurde.

Mijlpaal

De oprichting van de Vrienden in 1973 kan een mijlpaal worden genoemd.

Niet langer waren het eenlingen die zich verzetten tegen de gemeentelijke omgang met het Haags stedenschoon. De Vrienden werden een factor om rekening mee te houden. Ook in positieve zin, mede vanwege de banden met Pulchri Studio en het organiseren van exposities in het verlaten schoolgebouw aan het Lissabon, een hofje aan de Denneweg, dat als clubhuis van de Vrienden ging functioneren. En natuurlijk ook vanwege de wenskaarten, waarbij de Haagse burgerij werd betrokken door de uitnodiging om foto's in te sturen van Haagse iconische bezienswaardigheden.

De Vrienden presenteerden zich ook met een kraam bij publieksevenementen, onder meer tijdens de Lentefeesten op de Dunne Bierkade die tien jaar lang een groot en divers publiek trokken. Dan lagen er historische zeilschepen in de gracht van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten. Grachtbewoners liepen in historische kledij en beeldden ook

tableaux vivants uit van 17^e-eeuwse schilderijen, waarbij het publiek door middel van een prijsvraag iets kon winnen. Bij de kraam van de Vrienden op de gracht was het dan een komen en gaan van bestaande en potentiële nieuwe Vrienden, het had iets van een permanente receptie.

Dat laatste gold ook voor de kraam waarachter de beminnelijke Hans Voorhoeve dan terzijde van zijn monumentale woonhuis stond met boeken over Haagse historie, als een vorm van publiekscontact met Hagenaars met hart voor de stad.

Haags Monumentenfonds

Behalve de oprichting van de Vrienden veranderde er in die jaren nog meer ten goede in de stad. Voorhoeve richtte met anderen het Haags Monumentenfonds op, dat het Spinozahuis op de Paviljoensgracht verwierf en liet restaureren, maar ook andere monumenten redde. Vanuit dit fonds werd de restauratie-instelling Stadsherstel Den Haag opgericht, met als eerste wapenfeit het

nieuw leven inblazen in het Hofkwartier, waarna vele restauraties elders in de stad zouden volgen.

Ook kreeg de stad in die jaren een Gemeentelijk Bureau Monumentenzorg, met als eerste directeur kunst-historicus Henk Rosenberg (de vader van Herman Rosenberg, journalist en hoofdredacteur van Den Haag Centraal). Dit Bureau Monumentenzorg werd op een gegeven moment zelfs een Gemeentelijke Hoofdafdeling, iets wat nu ver weg lijkt.

In de archieven uit die tijd zit ook een foto, genomen in de tuin van uitgever Voorhoeve, met daarop de drie winnaars van een fotowedstrijd van de Vrienden. Eén daarvan was onze huidige voorzitter, Rupert van Heijningen. Die prijswinnende foto's vonden dan weer hun weg als afbeelding op de jaarlijkse wenskaarten van de Vereniging. Over die wenskaarten mag na 50 jaar wellicht een tipje van de sluier worden opgelicht.

Hermance was met het plan voor dergelijke kaarten gekomen, een schitterend idee waar de meerderheid van het bestuur destijds echter nog niet aan toe was. Men vreesde dat het bestuur op zou draaien voor de verliezen van het project. Waarop Hermance toch doorzette, dan maar voor eigen rekening en risico maar wel met de naam van de Vrienden prominent achterop gedrukt.

Toen de wenskaarten vervolgens publicitair en ook financieel een succes bleken, haastte het bestuur zich om het project verder onder haar hoede te nemen. Van haar af te pakken, zou je ook kunnen zeggen. Maar zo zag zij het gelukkig niet, het ging haar om de goede zaak: het onder de aandacht brengen van het Haags stedenschoon. Dat het project ervoor heeft gezorgd dat de Vrienden al die jaren onafhankelijk konden blijven van gemeentelijke subsidies had ook zij niet voorzien.

Presentatie (19-10-1977) van de allereerste serie wenskaarten van de Vrienden van Den Haag, in de tuin van uitgeverij Voorhoeve aan de Dunne Bierkade. V.l.n.r.: Hans Voorhoeve, Sees Vlag, beeldend kunstenaar, bestuurslid Hermance Schaepman, Rupert van Heijningen en mevrouw M. de Roon (Amateur Fotografen Vereniging), van wie ook een foto als wenskaart is afgedrukt (foto Haags Gemeentearchief)